HOËRSKOOL WOLMARANSSTAD

SKEPPENDE KUNS

GRAAD:	**8**
VRAESTEL:	**1 MEMORANDUM**
DATUM:	**20 NOVEMBER 2019**
TYD:	**1½ UUR**
TOTAAL:	**80**
EKSAMINATOR:	**ME. E. VAN DER LINDE**
MODERATOR:	**ME. E. PURCHASE**

Dié vraestel bestaan uit TWEE AFDELINGS en 7 bladsye.

INSTRUKSIES:

Afdeling	A:	Drama	(40 punte)
Afdeling	B:	Visuele kunste	(40 punte)

- Beantwoord ALLE vrae volledig.
- Nommer die vrae soos op die vraestel.
- Begin elke afdeling op 'n nuwe bladsy.
- Skryf netjies en leesbaar.

STERKTE!

Afdeling A: Drama

Vraag 1:

Is die volgende stellings waar of onwaar.

1) Opwarming berei jou liggaam emosioneel voor vir 'n aktiwiteit.
   Onwaar √ (1)
2) Die vestiging van vertroue is 'n belangrike aspek van groepaktiwiteite omdat dit sterker bande tussen die lede van die groep smee.
   Waar √ (1)
3) Asemhaling en stemopwarming vorm deel van stem ontwikkeling.
   Waar √ (1)
4) Poësie het paragrawe as eenhede van gedagtes, opmerkings of beelde oor 'n sentrale tema.
   Onwaar √ (1)
5) Prosa is volsinne wat een gedagte op 'n keer ontwikkel, en verklaar hoe dit met die onderwerp verband hou.
   Waar √ (1)

[5]

Vraag 2:

Kies die korrekte item in KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas.

Skryf die korrekte letter langs die nommer, bv. 1) H

KOLOM A	KOLOM B
1) Crescendo	A) Om jou met 'n ander se situasie of gevoelens te vereenselwig en dit te begryp.
2) Eiesoortig	B) Die spoed waarmee jy dinge doen.
3) Empatie	C) Die proses van opbou na 'n punt van groot intensiteit en volume.
4) Tempo	D) Anders as die res; spesiaal
5) Gedramatiseerde prosa	E) Interessante manier om geskrewe prosa, wat nie oorspronklik vir uitvoering bedoel was nie, op te voer.

1) C √

2) D √

3) A √

4) B √

5) E √

[5]

Vraag 3:

Beantwoord die vrae wat volg.

3.1) Noem twee verskille tussen poësie en prosa. (4)

Prosa	Poësie
Volsinne	Korter reëls, geen sinne nie, 'n paar frases of soms net een woord.
Paragrawe as eenhede van gedagtes, opmerkings of beelde oor 'n sentrale tema.	Strofes as eenhede van gedagtes, opmerkings of beelde oor 'n sentrale tema.
Geen formele struktuur waarvolgens die sinne ontwikkel nie.	Ritme in elke versreël ingebou, versreëls wat rym, en woorde wat gekies word vir hulle betekenis sowel as hulle klank.
Volsinne wat een gedagte op 'n keer ontwikkel, en verklaar hoe dit met die onderwerp verband hou.	'n Versameling kort, gevarieerde gedagtes of beelde sonder om hulle te verklaar of met die onderwerp in verband te bring.

√√√√

3.2) Wat beteken dit om te improviseer. (1)

Om te improviser, beteken dat jy die aksie opmaak soos jy aangaan. √

3.3) Noem drie eienskappe van 'n tragedie. (3)

a) In tragedie word die lewe baie ernstig beskou. √
b) 'n Tragedie het gewoonlik een hoofkarakter waarmee die gehoor empatie het. √
c) Tragedie eindig meestal op 'n hartseer of ernstige noot. √

3.4) Gee drie maniere om die vermoë van fokus en konsentrasie te verbeter. (3)

a) Luister aandagtig na mekaar. √
b) Moet nie toelaat dat julle aandag afgelei word nie. √
c) Verseker dat julle groepsenergie opbou. √

3.5) Wat beteken asemhalingskapasiteit? (1)
Dis die hoeveelheid asem wat ons in ons longe kan intrek. √

3.6) Watter drie spiere is verantwoordelik vir asemhaling? (3)

a) Maagspiere √
b) Diafragma √
c) Tussenribspiere √

3.7) Bespreek die volgende vaardighede by die lees van 'n gedig:

a) Tempo en toonhoogte (1)
b) Beweging (1)
c) Kontak met die gehoor (1)
d) Helderheid (1)
e) Visualisering (1)

a) Tempo en toonhoogte: Die tempo en toonhoogte vaag die stemming van die gedig vas. √
b) Beweging: Moenie jou gedig met handelinge vertolk nie, maar gebruik beperkte beweging of postuur om jou gedig se stemming te weerspieël. √
c) Kontak met die gehoor: Jy wil met jou gehoor kontak maak deur die emosies van die gedig in jou voordrag vas te vang en hulle so met die gehoor te deel.√
d) Helderheid: Jy moet altyd goeie projeksie en diksie hê. √
e) Visualisering: Gebruik al jou sintuie om die kleure, geure, teksture, gevoelens en eienskappe wat jy beskryf voor jou op te roep. √

3.8) Gee 6 kenmerke van n lofdig. (6)

a) Gee aan n persoon, plek of gebeurtenis eer, dank of hulde betoon; √
b) Die struktuur van die lofdig word deur die digter bepaal; √
c) Ritme en klank is noodsaaklik, maar nie rym nie; √
d) 'n Beskrywing van die persoon waaroor die lofdig handel; √
e) Die beelde is dramaties en sterk, en kom dikwels uit die plaaslike omgewing of die wyer heelal; √
f) Word dikwels direk aan die vereerde persoon en die mense wat die geleentheid bywoon voorgedra; √
g) Word voorgedra deur 'n enkele kunstenaar; √
h) Verwys dikwels na spesifieke aksies of besluite van die persoon wat vereer word; √
i) Dit weerspieël die geskiedenis as n volk of individu; √ en
j) Kan baie herhalend wees wat format en styl betref. √

(Enige 6 van die bogenoemde)

3.9) Noem twee eienskappe van n komedie. (2)

a) Ons lag vir of saam met die karakters; √ en
b) Eindig meestal opgewek en vrolik. √

3.10) Wat is 'n pop/marionet? (1)
Dis n lewelose objek wat lewendig lyk deur vaardige manipulasie. √

3.11) Gee die betekenis van ekonomiese status. (1)
Hoe ryk of arm jy is. √

[30]

AFDELING A: 40

Afdeling B: Visuele kunste

Vraag 1:

Is die volgende stellings waar of onwaar.

1.1) Kunselemente is die dele van 'n afbeelding wat die kunstenaars kan verander en rondbeweeg.
Waar √ (1)

1.2) Graffiti is die jongste weergawe van'n lang tradisie in muurkuns.
Waar √ (1)

1.3) Uitnemende graffiti bestaan slegs uit woorde en nie uit prente nie.
Onwaar √ (1)

1.4) Kuns word gewoonlik gemaak om n ate kyk, versamel en in spesiale plekke soos n museum gehou te word.
Waar √ (1)

1.5) Suid-Afrikaanse ontwerpers volg en boots gewoonlik nasionale modes na.
Onwaar √ (1)

[5]

Vraag 2:

Kies die korrekte item in KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas.

Skryf die korrekte letter langs die nommer, bv. 1) H

KOLOM A	KOLOM B
1) Primêre kleure	A) Oranje, groen en pers
2) Sekondêre kleure	B) As jy in die openbaar op mure skryf.
3) Analogiese kleure	C) Rooi, geel en blou
4) Graffiti	D) Is gewoonlik funksioneel en met die hand gemaak.
5) Kunshandwerk	E) Kleure wat na aan mekaar op die kleurwiel is.

1) C √

2) A √

3) E √

4) B √

5) D √

[5]

Vraag 3:

Beantwoord die vrae wat volg.

3.1) Noem vyf kunselemente. (5)

a) Kleur √

b) Toonwaarde √

c) Lyn √

d) Vorm √

e) Komposisie √

3.2) Gee ses tersiêre kleure. (6)

a) Rooi-oranje √

b) Geeloranje √

c) Geelgroen √

d) Turkoois √

e) Koue pers / bloupers √

f) Warm pers / rooipers √

3.3) Noem en bespreek die sewe ontwerpbeginsels. (14)

a) Eenheid en harmonie: √

Kan verkry word deur die herhaling van voorwerpe. √

b) Verskeidenheid: √

Verskillende elemente maak die beeld interessant. √

c) Klem of fokuspunt: √

Beklemtoon die middelpunt van belangstelling. √

d) Balans: √

Balanseer die elemente in 'n komposisie. √

e) Ritme: √

Herhaalde patrone. √

f) Skaal en proporsie: √

Elke vorm in n komposisie het n verband met die ander vorms. √

g) Ruimte: √

Mislei die oog. √

3.4) Kan graffiti as positief of negatief gesien word? Motiveer. (2)

Positief. √ (Enige relevante rede √)

OF

Negatief. √ (Enige relevante rede √)

3.5) Noem drie warm kleure. (3)

a) Rooi √

b) Geel √

c) Oranje √

[30]

AFDELING B: 40

GROOTTOTAAL: 80